

GUIA DOCENT DE L'ASSIGNATURA INICIACIÓ A L'ESTUDI DE TEXTOS LLATINS

Professor: Ferran Grau Codina

II. DADES INICIAL D'IDENTIFICACIÓ.

Nom de l'assignatura: (13742) Iniciació a l'estudi de textos llatins.

Caràcter: Optatiu.

Títol: Llicenciat en Filologia Clàssica.

Cicle: Primer Cicle. Primer Curs.

Departament: Filologia Clàssica.

Professor responsable: Ferran Grau Codina.

II. INTRODUCCIÓ A L'ASSIGNATURA.

Assignatura introductòria i iniciadora en l'estudi i comentari de textos llatins. L'estudiant de Filologia Clàssica cal que tinga contacte i estudei autors clàssics llatins, considerats modèlics tant des d'el punt de vista lingüístic com literari. El poeta llatí Ovidi és un d'ells, i un dels que han assolit una projecció més important en el mon occidental. Igualment cal familiaritzar l'estudiant amb els trets de la llengua poètica i les formes del lirisme llatí així com servir d'iniciació a la mètrica llatina.

III. VOLUM DE TREBALL.

Assistència a classes teòrico pràctiques: 3 h./setmana x 14 setmanes = 42 h.

Preparació de temes i lectures avaluables per exposar o lliurar a classe: 20 h.

Estudi habitual de preparació de les classes: 3 h. / setmana x 14 setmanes: 42 h.

Estudi per a preparació d'examen final: 10 h.

Realització d'exàmens: 5 h.

Assistència a tutories: 3 h.

Assistència a seminaris i altres activitats guiades: 3 h.

Total: 125 h.

	HORES/CURS
ASSISTÈNCIA A CLASSES TEÒRICO PRÀCTIQUES	42
PREPARACIÓ DE TEMES I LECTURES AVALUABLES	20

ESTUDI HABITUAL DE PREPARACIÓ DE LES CLASSES	42
ESTUDI PER A PREPARACIÓ D'EXAMEN FINAL	10
REALITZACIÓ D'EXÀMENS	5
ASSISTÈNCIA A TUTORIES:	3
ASSISTÈNCIA A SEMINARIS I ALTRES ACTIVITATS GUIADES	3
TOTAL VOLUM DE TREBALL	125

IV. OBJECTIUS GENERALS.

Iniciar-se en el comentari de textos i el coneixement de la llengua poètica. Analitzar i explicar els diversos nivells del text, gramatical, literari i referencial, així com les seues fonts i la seua influència en la literatura posterior.

V. CONTINGUTS.

- El comentari gramatical i lingüístic, centrat fonamentalment en les qüestions de tipus sintàctic, nominal, verbal i oracional, i en les qüestions de tipus lèxic.
- El comentari literari que inclou el comentari estilístic i l'ús de figures i trops i imatges poètiques, així com la col.locació de les paraules i la seua naturalesa segons el gènere.
- El comentari mètric: escansió del díctic elegíac i l'hexàmetre dactílic.
- El comentari de *realia*, que inclou tots aquells aspectes històrics, ideològics, institucionals que contextualitzen el text i li donen sentit.
- Interpretació i traducció del text.

VI. DESTRESES QUE CAL ADQUIRIR.

Coneixement de textos poètics llatins i de les seues característiques lingüístiques i literàries.

Capacitat d'anàlisi gramatical i comprensió dels textos proposats.

VII. HABILITATS SOCIALS.

Capacitat de comprensió de textos i contextos culturals i històrics diferents de l'actual.

Relacionar i valorar el context actual amb el de l'antiga Roma.

Visió de conjunt i capacitat de síntesi.

Desenvolupament de la capacitat de treball en grup i expressió oral i escrita.

Argumentació i discussió com a tècniques d'estudi i coneixement.

VIII. TEMARI I PLANIFICACIÓ TEMPORAL.

	TEMA	setmanes
1	El díptic elegíac, característiques mètriques	1'5
2	La poesia llatina anterior a Ovidi	1,5
3	La poesia d'Ovidi	2
4	Comentari i traducció d'una selecció de textos d'Ovidi	9
		14

IX. BIBLIOGRAFIA DE REFERÈNCIA.

Edicions crítiques:

ANDERSON, W.S. Ovidius, *Metamorphoses*. Stuttgart-Leipzig: Teubner, 1993, 5^a ed.

BRANDT, P. Ovidio. *Amores*. Leipzig: Teubner, 1911. Amb comentari.

DÖRRIE, H. *Epist.* Berlin, 1971.

KENNEY, E. J. Ovidio. *Amores. Medicamenta. Ars Amatoria. Remedia*. Oxford: Clarendon, 1961.

LUCK, G. Ovidio. *Tristia*. 2 vols. Amb comentari.

OWEN, S. G. Ovidio. *Trist. Ibis. Epist. Hal.* Oxford, 1915.

PÉREZ DURÀ, J. Ovidi. *Amors*. Barcelona: Bernat Metge, 1971

Ovidi. *Art amatòria*. Barcelona: Bernat Metge, 1977.

Ovidi. *Remeis a l'amor. Cosmètics per a la cara*. Barcelona: Bernat Metge, 1979.

RUIZ DE ELVIRA, A.(ed. i trad.),Ovidio, *Metamorfosis*. Madrid: Alma Mater, 1964-1983.

TREPAT, A.M ..(ed. i trad.).Ovidi Nasó: *Les Metamorfosis*. Barcelona: Fundació Bernat Metge, 1929-32.

Comentaris d'Ovidi:

BÖMER, F. Ovidio. *Metamorphosis*. Heidelberg, 1969-81, 7 vols.
BRANDT, P. Ovidio. *Ars amatoria*. Leipzig, 1902 (= Hildesheim 1991).
McKEOWN, J. C. Ovidio. *Amores*. Liverpool, 1989. Vol. II. Comentario al libro I.

Traduccions d'Ovidi:

AGUILERA, F. Ovidi. *Les metamorfosis, I-VI*. Barcelona: La Magrana, 1994.
ÁLVAREZ, C. – IGLESIAS, R. Mª Ovidio. *Metamorfosis*. Madrid: Cátedra, 1995.
BOYÉ, C. Ovidi. *Tristes*. Barcelona: Bernat Metge, 1965.
Pòntiques, 2 vols. Barcelona, Bernat Metge, 1984-85.
CIRUELO, J. L. Ovidio Nasón. *Arte de amar*. Barcelona: Bosch, 1979. (Bilingüe).
CRISTÓBAL LÓPEZ, V. Ovidio. *Amores. Arte de amar. Sobre la cosmética del rostro femenino*. Madrid: Gredos, 1989.
GONZÁLEZ VÁZQUEZ, J. Ovidio. *Tristes. Pónticas*. Madrid: Gredos, 1992.
MEDINA, J. (trad.) – DOLÇ, M. (intr., rev. text., notes), Ovidi. *Fastos*.
Barcelona:
Bernat Metge, 1991.
MONTERO CARTELLE, E. Ovidio. *Arte de amar. Remedios contra el amor. Cosméticos para el rostro femenino*. Madrid: Akal, 1987.
MOYA DEL BAÑO, F. Ovidio. *Heroidas*. (Introd. trad. y texto rev.) Madrid: C.S.I.C., 1986.
PÉREZ DURÀ, J. Ovidi. *Amors*. Barcelona: Bernat Metge, 1971
Ovidi. *Art amatòria*. Barcelona: Bernat Metge, 1977.
Ovidi. *Remeis a l'amor. Cosmètics per a la cara*. Barcelona: Bernat Metge, 1979.
PÉREZ VEGA, A. Ovidio. *Epistulae ex Ponto II. Cartas desde el Ponto. Libro II*. (Introd. ed. crítica, trad. y comentario). Sevilla: Univ., 1989.
Ovidio. *Cartas de las heroínas. Ibis*. Madrid: Gredos, 1994.
RUIZ DE ELVIRA, A. *Metamorfosis*, 3 vols. Barcelona: Alma Mater, 1964, 1964-1984.
SEGURA RAMOS, B. Ovidio. *Fastos*. Madrid: Gredos, 1988.
TREPAT, A. M^a - SAAVEDRA, A. Ovidi. *Metamorfosis*, 3 vols. Barcelona: Bernat Metge, 1929-1932.

Estudis:

AHL, F. *Metaformations. Soundplay and Wordplay in Ovid and Other Classical Poets*. Ithaca, N. Y., 1985.
ALVAR EZQUERRA, A. *Exilio y elegía latina*. Huelva: Univ. de Huelva, 1997.

- ARCAZ, J. L. – LAGUNA MARISCAL, G. – RAMÍREZ DE VERGER, A. (eds.), *La obra amorosa de Ovidio (Aspectos textuales, interpretación literaria y pervivencia)*. Madrid, 1996.
- CAIRNS, F. *Tibullus: A Hellenistic Poet at Rome*. Cambridge, 1979.
- DAY, A. A. *The Origins of Latin Love Elegy*. Oxford, 1972 (=1938).
- GRANAROLO, J. *Catulle, ce vivant*. Paris, 1982.
- GRIMAL, P. *L'amour à Rome*. Paris, 1988.
- Simposio Tibuliano. Conmemoración del Bimilenario de la muerte de Tibulo*. Murcia: Univ. de Murcia, 1985.
- KENNEDY, D. F. *The Arts of Love. Five Studies in the Discourse of Roman Love Elegy*. Cambridge, 1993.
- LABATE, M. "Forme della letteratura, immagini del mondo: da Catullo a Ovidio", en *Storia di Roma II: L'Impero mediterraneo*. Torino, 1990.
- LUCK, G. *The Latin Love Elegy*. London, 1959, 1969².
- ROSS, P. O. *Backgrounds to Augustan Poetry*. Cambridge, Mass., 1975.
- THILL, A. (ed.), *L'églogue romaine: Enracinement. Thèmes. Diffusion. Actes du Colloque International Mulhouse (1979)*. Paris, 1980.
- WHITAKER, R. *Myth and Personal Experience in Roman Love Elegy. A Study in Poetic Technique*. Göttingen, 1983.
- WILKINSON, L. P. *Ovid Recalled*. Cambridge, 1955.
- "Greek Influence on the Poetry of Ovid", en *L'influence grecque sur la poésie latine de Catulle à Ovide*. Entretiens de la Fondation Hardt 2. Vandoeuvres-Genève, 1956, pp. 223-265.
- YARDLEY, J. C. "The Elegiac Paraclausithyron", *Eranos* 76 (1978) 19-34.

Manuales generals de literatura llatina:

- ALBRECHT, M. von, *Historia de la literatura romana: desde Andrónico hasta Boecio*. Barcelona: Herder, 1997-1999.
- CODOÑER, C. (ed.), *Historia de la Literatura Latina*. Madrid: Cátedra, 1997.
- BAYET, J. *Literatura Latina*. Barcelona: Ariel, 1981.
- BICKEL, E. *Historia de la Literatura Romana*. Madrid: Gredos, 1987.
- BIELER, I. *Historia de la Literatura Romana*. Madrid: Gredos, 1983.
- BÜCHNER, K. *Historia de la Literatura Latina*. Barcelona: Labor, 1968.

X. METODOLOGIA.

Les sessions de classes setmanals tenen la consideració de teòrico-pràctiques, puix sobre els textos traduïts a classe pels alumnes, es faran les explicacions gramaticals i

literàries pertinents. Per tant, els temes teòrics no aniràn prèviament en el temps sinó que se simultanejaran amb l'estudi dels textos.

S'establirà un mètode de treball actiu, tractant que els alumnes participen en el màxim grau possible i exposen alguns dels temes. Considerem molt enriquidor el treball en equip i, per això, es buscarà el contrast d'opinions entre els alumnes. Es tindrà en compte l'assistència a classe.

XI. AVALUACIÓ DE L'APRENTATGE.

Traducció i comentari d'un dels textos comentats i traduïts a classe, sense diccionari. (6 punts)

Traducció sense comentari d'un text d'Ovidi no vist a classe, amb diccionari. (4 punts). Les proves de traducció conjuntament constituïran el 80 % de la nota.

Exposició de temes a classe 20% de la nota.